

ปฐมบทแห่งสุวรรณภูมิ ตอน ลูกปิด หัวทมุ ฟันโลหะ

แหล่งที่มา : รายการ "รากสุวรรณภูมิ" ทางช่อง Thai PBS
 เผยแพร่เมื่อ : 6 มิถุนายน 2565

ลูกปิด ที่พบในแหล่งโบราณคดีถ้ำผีแมนโลงลงรัก เป็นโบราณวัตถุที่น่าสนใจต่อการเชื่อมโยงเรื่องการเคลื่อนย้ายของผู้คนในอดีตเมื่อหลายพันปีก่อนได้ ในมุมมองของคนปัจจุบัน ลูกปิดอาจเป็นเพียงเครื่องประดับแต่ในอดีตลูกปิดอาจเป็นได้ทั้งเครื่องราง เป็นสิ่งที่ใช้บอกสถานภาพของคนที่มีลูกปิดกับคนที่ไม่มีลูกปิด การศึกษาลูกปิดที่พบในแหล่งโบราณคดีถ้ำผีแมนโลงลงรัก เชื่อว่ามีผู้คนบริเวณพื้นที่สูง แห่งนี้ได้มีการใช้ลูกปิดอยู่เมื่อประมาณ 2,000 ปีก่อน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกับสุวรรณภูมิ และน่าจะมีการติดต่อเชื่อมโยงกับผู้คนในพื้นที่อื่น ๆ เพราะการตรวจสอบแร่ธาตุของลูกปิดพบว่ามีความใกล้เคียงกับลูกปิดที่ผลิตในอินเดียจีนและส่งผ่านมาทางเมียนมาร์อย่างไรก็ดีการศึกษาลักษณะของลูกปิดใช้การสังเกตลักษณะทางกายภาพและศึกษาโดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านองค์ประกอบทางเคมี ซึ่งหากมีโบราณวัตถุที่มากขึ้น ก็จะสามารถเพิ่มเติม เชื่อมโยงข้อมูลได้มากขึ้น

นอกจากลูกปัดแล้ว เครื่องปั้นดินเผาที่พบในแหล่งโบราณคดีถ้ำผีแมนโลงลงรัก ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและพบว่าผลิตโดยใช้ดินท้องถิ่น และมีกรรมวิธีการผลิตที่คล้ายกับในช่วง 2,000-1,601 ปี ภาชนะดินเผาที่พบส่วนใหญ่จะมีลักษณะทรงคล้ายหม้อ มีทั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ มีลวดลายที่ปรากฏเรียกว่าลายเชือกทาบ ซึ่งลายเชือกทาบนี้พบมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ส่วนเนื้อดินเป็นเนื้อดินที่มีเนื้อค่อนข้างละเอียด ซึ่งบ่งบอกถึงกระบวนการผลิต มีการคัดเลือกเนื้อดิน มีการเตรียมดิน และพบว่า เป็นภาชนะที่มีการใช้งาน โดยสังเกตจากเขม่าที่ติดอยู่ที่โบราณวัตถุเกือบทุกชิ้น

นอกจากนี้ในแหล่งโบราณคดีถ้ำผีแมนโลงลงรัก นักสัตววิทยายังพบโครงกระดูกหัวหมู และทำหมรรวมทั้งโครงกระดูกสัตว์จำพวกวงไก่อเป็นจำนวนมาก โครงกระดูกของหมูสามารถจำแนกได้ว่าเป็นส่วนหัวกะโหลก ส่วนนี้ทำหน้าที่ส่วนข้อเท้าทั้งขาหน้าและขาหลัง ซึ่งอาจเป็นของอุทิศให้แก่ผู้ตาย ถือเป็นหลักฐานทางโบราณคดีชิ้นสำคัญชิ้นหนึ่งที่จะเชื่อมโยงไปสู่จุดเริ่มต้นของคนเมื่อ 2000 ปีก่อน กับคนยุคปัจจุบัน ซึ่งเรื่องเครื่องอุทิศ ยังมีการพบเห็นในกลุ่มชาติพันธุ์ อ่าเภอปางมะผ้าในปัจจุบัน

โครงกระดูกหัวหมู

รูปแบบการวางโลงไม้ ลักษณะของพินมนุษย์ที่เจาะรูเพื่อใส่โลหะ เป็นอีกข้อมูลสำคัญทางโบราณคดีที่พบในแหล่งโบราณคดีถ้ำผีแมนโลงลงรัก และถูกนำไปเปรียบเทียบกับอีกหลายพื้นที่ ทำให้เห็นจุดเริ่มต้นการเคลื่อนย้ายของผู้คนชัดเจนมากขึ้น วัฒนธรรมโลงไม้มีแบบแผนที่ชัดเจนอยู่บริเวณทางประเทศจีนตอนใต้ สันนิษฐานว่าตั้งแต่เขตมณฑลยูนนาน กวางสี หนึ่งในนั้นก็คือคนไทยที่ตกแต่งพินด้วยพินเงิน พินทอง และพินดำ ทำให้เห็นว่าการเคลื่อนย้ายปฏิสัมพันธ์ของผู้คนที่อยู่ในตอนเหนือมานานแล้ว ก่อนที่คนไทยจะเข้ามาเพราะว่าที่นี่ มีการค้นพบ DNA ของคนที่พูดภาษาไทยด้วย ไม่ใช่เริ่มมีตอนสมัยสุโขทัย ศ. ดร. ชลธิรา สัตยาวัฒนา ท่านเคยเขียนเรื่องวัฒนธรรมไปเยว่ ภาษาจีน เยว่ คือ กลุ่มคนชาติพันธุ์ต่างๆ ทางตอนใต้ของจีน ซึ่งอาจรวมถึงคนไทยในเวลานั้น